

HAJDUFÖLD

OFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN
 10X NÓRA 15 K FÉLVÉR 30 K
 14VEDÁVRE 45 K EGÉSZ ÉVRE 180 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 70 fillér.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A zsidókérdés

Eddig nem irhattunk róla, mert erőszakosan elnémitottak bennünket. Az volt az oláh cenzortól az utasításunk, hogy még azt a zsidót: „zsidó” is óvakodjunk penánkra venni, mert különben be tiltatja a Hajdúföldet. Mivel pedig legfontosabb feladatunknak tartottuk, hogy ebben a nagy, szinmagyar és keresztyén városban legyen legalább egy sajtó-organum, mely a keresztyén és nemzeti politika irányát képviseli, azért nem akartunk az idegen szoldateszkával újat huzni, hanem inkább túrtuk a ránk nehezdedő kényszert és alkalmazkodtunk ahhoz. Nem kutatjuk ez alkalommal azt sem, hova vezetnek vissza e céltatos cenzurázási filalom számai, hiszen egyfelől közszájon forogtak az erre vonatkozó hírek s különben is másfelől könnyen kitalálhatja azokat magától is akar ki.

De most már felszabadultunk és beszélhetünk a zsidó kérdéstről nyíltan és őszintén. Eddig is kár volt elnémitani bennünket és közben rosszhiszeműleg felőlünk rémitő szándékokat elhelyezni a zsidóság körében. Sokkal jobb lett volna nyílt kártyával játszani. Mi hirdetjük: Magyarországon a zsidókérdést nem vérrel, nem pogromok rendezésével, hanem törvényes intézkedésekkel, évtizedekre terjedő rendszeres munkákkal és szervezkedésünkkel kell megoldani.

Mi keresztyéneknek valljuk magunkat, de egyben gyarló emberek is vagyunk. Mi nem játszhatunk krisztusdít, mert arra képtelenek is vagyunk, vallván az ő fenségességét: „Aki téged meghajít kövel, dobd azt vissza kenyérrel.” Mi, hitvány por és hamu, ha reptilni próbálnánk ilyen eszmények szárnyain, rögtönösen halálra zuznánk magunkat. Más szóval: ha a zsidóság hatalmi terjengősségével, kiszípolozó aknamunkájával szemben továbbra is féltlenül és türelmesen viselkednénk, mint a krisztusi igék tulzó és vakbuzgó követői, akkor nemsokára épen ezeréves, keresztyén államunk fundamentumát rombolnánk össze, elkövetkeznék számunkra a halál. De viszont mindebből nem az következik, hogy most már gyilkolással, késsel és furkós bottal keressük ennek a nemzeti sorsunkra döntő kérdésnek a megoldását. Mellékes az, hogy ez az orvoslási mód a várt eredménynek épen az ellenkezőjét hozná meg, a fő és döntő ennek a megértésénél az a szempont, hogy embertársaink lemészárlása a legundokabb bűn, ennek megakadályozása minden becsületet

keresztyének legelőlényebb kötelessége.

Másutt és másban van itt az orvososság. Rendszeres és céltudatos munkával el kell érniünk, hogy a zsidóságot, a zsidó közéletét egész nyilvános és magán életünk minden részében nélkülözük, következésképpen elkerüljük. Mindez részben a fennálló törvények keretében megtehető, részben olyan új törvényeket kell hoznunk, amelyek ezt a nemzeti fennállásunkra nézve egyenesen alapvető lehetőséget elősegítik és szabályozzák. Ha a zsidóság, ez a nemzetközi faj (mert jól jegyezzük meg: külön nemzetiség ez, nemcsak vallásfelekezet ez), azzal viszonozta eddig a magyar liberalizmust, hogy kiélt bennünket, hagyományainkat bemocskolta, minden irántunk ellenséges áramlatnak kész eszköze lett, úgy hogy végtére hazánk katasztrófális összeomlásának vezető tényezője lett, akkor micsoda ostobaság, vagy faji öngyilkosság lenne az mielőttünk, ha továbbra is ölbetett kezekkel néznénk elpusztítá-

sunkat. Mert ez a mi részünkről: harc az életünkért, a megmaradhatóságunkért. S ha megállhatott és megáll még ma is a támadás joga, százsorta és ezerszerte inkább jogosult a védelem megszervezése.

Minden hazáját őszintén szerető magyar embernek legelső feladata ma — okulva az elmúlt idők keserves tapasztalatain — ezt a céltudatos munkát, mellyel a zsidóságot illetéktelenül és jogosulatlanul elfoglalt helyéről, élősködő szerepéből vissza- és kiszorítani akarjuk, lankadatlan kitartással, sőt fokozódó eréllyel végigcsinálni. Jól jegyezzük meg: nem egy-két hónapi ténykedésről van itt szó, hanem évtizedekre terjedő, szívós harerről. Amellett sohasem kell szemünk elől tévesztetni azt sem, hogy rendkívül makecs, furfangos, eszközeiben egy cseppet sem válogató ellen-séges fajjal állunk itt szemben, amely a maga forcióját kétségbeesetten, életre-halálra fogja védelmezni. De viszont mi is, ha mint magyar és keresztyén állam még

csak valameddig is élni akarunk, akkor nincs idő tovább egy percig sem tétovázni, hanem egyesülten, teljes felkészültséggel sikraszállani és a harcot becsülettel végigküzdeni.

Alakítsunk azért keresztyén termelő és fogyasztási szövetkezeteket; adás-vétel alkalmával mindig zárjuk ki a zsidó közvetítést; alapítsunk tisztán keresztyén pénzintézeteket; ne járjunk zsidó boltba vásárolni; zsidónak sem ingóságát, sem ingatlant soha el ne adjunk; iktassuk törvénybe, hogy zsidó a maga ingatlanát csak keresztyének adhatja el; az iskolákban úgy a közép, mint az egyetemi fokon hozzuk be a numerus clausust; ipar- és kereskedői engedélyt csak a legeslegritkább esetekben adjunk zsidónak; az összes italmérési és tőzsdei engedélyeket keresztyéneknek kell kiadni stb. stb. Ilyen és hasonló intézkedések gyökeresen meg fogják oldani a zsidókérdést, — sokkal hathatósabban, mint az „Üsd a zsidót!” féle szalmaláng politika.

Tisza István emléke

(Levél a főszerkesztőhöz)

Tisztelt barátom!
 A mult politikai kérdései többé nem szabad, hogy éket verjenek a magyarság soraiba. Ezekkel végzett a rohanó idő. Most már a jövőre kell tekintetünket irányozni; a multa pedig csak erői, tanulságot merítendő visszatekinteni. A mult emlékeiből a mi igazán magyar, a mi nagy, a mi erős, azt meg kell becsülnünk. Hiszen oly keveset találtunk!

Ugy hiszem, hogy a mostani örömnapokon még ilyen szerény hang is mint az enyém meghallgatásra és fogékony, a magyarság lelkeire fog találni, akik megértik, hogy nemcsak külsőséges ünnepésekre, de alkotásokra is égetően szükségünk van.

Mivel a napi politikától távol állok, ezzel hivatásomból kifolyólag sem foglalkozhatom, úgy hiszem, hogy senkinek politikai hitvallását, érzékenységét nem sértem alábbi soraimmal, amelyek tisztán a nagy magyar vértanú emlékének méltó megörökítését és ezzel kapcsolatban a magyarság erősítését célozzák, ha arra kerlek, hogy b. lapodban adj megfelelő helyet azoknak.

Az 1918 október végi napok óta annyi szenvedésen, nyomorúságon ment át a magyar nemzet, a megaláztatásoknak akkora pokla zúdult rá, annyi meddő reménykedés, hiába való várakozás, le-sújtó csalódás emésztette kitartását, ásta alá ellentálló erejét, hogy egy évszázadra is elegendő lett volna.

Bátran mondhatjuk, hogy a megpróbáltatások egy évszázaddal vénielték meg.

Egy évszázad pedig már történelmi távlat, melyen át az eseményeket, azok mozgatóit, irányítóit tisztán szemlélhetjük, sine ira et studio ítélniük meg.

Ennek a képzeletbeli évszázadnak tulsó határán a nemzetet ért nagy csapásoknak egyike volt öserejt talaján nőtt hatalmas cserfájának, Tisza Istvánnak le-dölte. Tisza István, ha átkos kezek le nem döntik, igen nagy erősségünk lehetett volna az ő szívósságával, hajthatatlanságával, ha kellett, vakmerőségével és ki-méletlenségével az elkövetkező viharok alatt. Jól tudták a torradalom bérencéi és felbujtói, hogy miért éppen őt kellett első-sortan láb alól eltenni.

Ma már kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy gróf Tisza István egyike minden idők legjobb magyarjainak, a leganglelkűbb hazatitaknak.

Ezt el kell, hogy ismerjék róla politikájának ellenfelei és legszigorubb kritikussai is.

Ma már a napi politika gőzködén messze felül emelkedve láthatjuk nemes alakját, gyönyörködhetünk úgy erényeiben, mint hibaiban egyaránt megnyilvánuló szinmagyar vonásaiban. Tanulhatunk mindkettőből.

Különb. ben is ma már nem politikust, nem az államférfiut, de ennél jóval többet, nemzeti szent ügyünk mártírját tiszteljük benne, akiknek eljötti nem voltak kevésbbé nemzetellenesek, mint az aradi vértanuk gyilkosai.

A nemzet vértanuit osztatlan tisztelet és a hálás emlékezés-

A német ellenforradalom

Páris, márc. 16 (Nemz. Sajtó tud. tel. jel.) Havas-ügynökség jelent: A szövetségesek Németországgal szemben készen állnak minden eshetőségre, de a konfliktusba csak akkor szándékoznak beavatkozni, ha olyan kormány alakul, amely a Hohen-zollernek szellemét képviseli és a versaillesi békeszerződés végrehajtásának ellenáll. A francia kormány tagjai a hétfőn tartott minisztertanácson kizárólag a német kérdéssel foglalkoztak.

Berlin, március 16. A Kapp-kormány megcáfolja azt a hírt, hogy Foch tábornagtól ultimátumot kapott volna. Mainzban a szövetséges tábornokok értekezletet tartottak Foch elnöklésével a Németország ellen esetleg szükséges intézkedésekről.

Az új kormány bemutatkozása

Budapest, március 16. (A Nemz. Sajtó tud. tel. jel.) A nemzetgyűlés ülése holnap délelőtt 10 órakor kezdődik. Napirendjén a további teendőket beszéljük meg. Az ülés elején felszólal Simonyi Semadám Sándor miniszterelnök és kifejti az első alkotmányos kormány programját. A miniszterelnök nagy beszédre készül, amelynek keretében kiterjeszkedik az összes aktuális kérdésekre, a bel- és külpolitikai helyzetre, a pénzügyekre, a gazdasági ügyekre, a tisztviselők helyzetére. Ez a beszéd utmutatás lesz a jövő feladataira.

Bécs, március 16. A Neue Freie Presse-nek késő éjjel jelentik: Ma este világosan meglátszott az, hogy a Kapp-kormány helyzete óráról-órára rosszabbodik. Ezzel szemben Beriából jelentik, hogy a Kapp-kormány és a munkások közötti tárgyalások a munkásoknak ama kijelentésével végződött, hogy hajlandók kompromisszumot kötni.

Berlin, március 16. Hétfőn délután a külvárosokban összeütközések támadtak. Az új kormány csapatai fegyvereiket és gépfegyvereiket is használták. Többen meghaltak és megsebesültek.

Berlin, márc. 16. A Wolf ügynökség jelenti Stuttgartból: A régi kormány tagjai

abban állapotok meg, hogy a nemzetgyűlést szerdán délután 5 órára hívják össze. Elhatározták, hogy az államcsíny tervezőivel semmiféle tárgyalásokba nem bocsátkoznak, hanem követelik, hogy Kapp és társai azonnal mondjanak le.

Bécs, március 16. A lapok jelentése szerint Hindenburg vezértábornagy táviratolt küldött Lütwitz tábornokhoz, amelyben megkéri a berlini kormányt, hogy állítsa vissza az alkotmányos rendet.

Együttal Ebert elnököt is megkérte, hogy a leendő új nemzetgyűlési választások dolgában is legyenek engedékenyek.

Az államtikári állásokat csak a jövő héten töltik be. Megvárják, míg a pártok hangulata vég-

legesen kialakul. A nemzetgyűlés alelnöki állására Ernst Sándor dr van kiszemelve.

Még nem döntöttek a béke ügyében

Genf, márc. 16. (A Nemz. Sajtó tud. tel. jel.) Hivatalos jelentés arról, hogy a legtöbb tanács a magyar békeszerződés tervezetét a Neu-illyben lévő magyar béke-delegációnak átadta volna, eddig még nem érkezett. Diplomáciai körökben kételkednek azoknak a lapjelentéseknek valószínűségében, amelyek szerint változatlanul

kivánná a magyar békeszerződés tervezetnek tíz napon belüli aláírását.

Huszár bucsuja

Budapest, március 16. Hir szerint Huszár Károly volt miniszterelnök legközelebb hosszabb amerikai utra megy, amelyen felolvasást fog tartani a magyarság igazáról és szenvedéseiről a bolszevizmus alatt. Huszár Károly kedden délelőtt bucsuzott el a miniszterelnökség tisztikarától.

almaága illeti meg; előttük volt lenfeleik is zászlót hajtanak. Önmagunk megbecsülését jelentő, ha emléket megörökítjük. A hírlapokból tudom, hogy városunkban ez irányban bizonyos mozgalom már megindult, adakozások történtek Tisza István emlékének céljára.

Ez az emlék szerintem nem lehet sem márványból alkotott, sem ércből való. Ennek sokkal nagyobb célt kell szolgálnia, sem hogy csak művészi, drámai hatást váltson ki késő nemzedékekből is.

Ennek az emlékek reményeket kell valóra váltani, erős vágyat, erős akaratot kell életre kelteni, nemzeti hitünket, becsvágyunkat állandóan tüzelnie, fokoznia kell.

Alkossunk országos gyűléssel egy hatalmas „Tisza István nemzetvédelmi alapot” állítsuk ezt legközelebbi célként területi integritásunk megvédésének, viszszaállításának szolgáláiba!

Ilyen emlék fog Tisza István minden ízében magyar, erőteljes, ideálisan férfias, puritán, külső és belső hiúságtól mentes egyéniségének, leginkább megfelelni.

E tényünk tanuja lesz egyuttal annak is, hogy a magyar tud már nem csak sirva vigadni és ünnepelni, de a csendben munkálkodó gyakorlati hazafiság tere lépi is.

Kossuth Lajos nagy emlékét is hűbben őrizi, ápolja az akkori idők lyrai hangulatának megfelelő naiv Kossuth-nóta, mint az országban szanaszét levő többé-kevésbé, — de inkább kevésbé sikerült szavakra menő, Kossuth-szobor.

Értsük meg, hogy koldusokká vagyunk téve!

Szobrok luxusát nem engedhetjük meg magunknak, míg egy talpalatnyi magyar föld is bitoló kezén van! míg egyetlen vérünk is mint a hazai földről menekült nyomorog! míg egyetlen magyar alattvaló is idegen járom alatt szenved!

Első sorban a Tisza-emlékmi mozgalom megindítását kérem ezeknek a megszívlelésére. Hiszem, hogy gondolatokat nem fogják elvetendőnek találni.

Az arra hivatottak pedig indítsanak országos mozgalma „Tisza István nemzetvédelmi alap” mielőbbi megteremtésére. Ennek Debrecenből kell kiindulni, melynek falai közt nevelkedett a magyar kálvinizmusnak ez a hatalmas megszemélyesítője. Itt formálódott azzá az egyéniséggé, a kinek ismertük.

Kötelezőleg magam kijelentem, hogy egyelőre tehetségemhez képest 5 éven át évi 200 koronával fizetendő 1000 koronát ajánlok fel fenti célra.

Ha honfitársaim hasonló buzgalommal és hasonló arányban felkarolják az eszmét, úgy óriási alkothatunk és a lehetetlenek látszó is lehetővé lesz.

Debrecen, 1920 március 15.

Dr. Ferenczy Tibor.

Panasz a háziszemét miatt. Kaptuk a mai postával a következő levelet: A debreceni háziurak nagy része a házukban a tél folyamán felgyülemlett szeméttel még mindig ott tartják és kiteszik nemcsak magukat, hanem még lakóikat is a bacillusok fertőzésének. A rendőrség utasíthatná közegeit, hogy nézzenek szét a házukban és kötelezzék a háztulajdonosokat a szemét kihordására, egyben jelentsék fel az illetőt közegészségi kihágás miatt.

A husvásárlási és élelmiszer mizériák megszüntetéséről

Minduntalan felmerül az a panasza, hogy a közszükségleti cikkek elárúsító helyein csaknem életveszélyes tolongás támad nap nap után. Hajnali három órakor kezd gyülekezni a nép, reménykedve, hogy hosszas várakozás után hozzájut egy kis hushoz — krumplihoz. Értéhető izgalmat és felháborodást kelt az a mindennapos eset, hogy egy-egy idegen faji jellegű „ur” vagy asszony, aki jóval később jelenik meg, soronkívül jut be a boltba, megelőzve az órák óta kétség és remény közt várakozó szerényebb embertársait. Ezen anomália és a tolongás megszüntetésére ajánlatos volna a következő eljárást meghonosítani:

Bizassék meg egy rendőr, vagy más hatósági közeg a vásárlásra megjelent közönségnek sorzámmal, kelettel és hatósági bélyegzővel ellátott blokkok kiosztásával.

Az ilyen jelzésekkel ellátott blokkok ára darabonként 10, vagy akár 20 fillérben állapítassék meg.

A vásárlásra megjelenő közönség váltsa meg az eladás színhelye előtt a fentebb jelzett blokkot is. A kirendelt rendőri közeg most már csak a blokkal ellátott egyéneket engedje be a vásárlási helyiségbe, még pedig sorrendben tízes csoportokban. Több blokk semmiesetre ne adassék ki, mint amennyit az árúkészlet megenged.

Blokk nélkül senkit se legyen szabad beengedni. Legyen az bármilyen társadalmi állású. — szegény vagy gazdag, elvül szolgáljon az a közmondás: „Aki előbb jön, előbb örül.”

Ez által megszűnne az az anomália, hogy az elárúsító kiváltsága, behívja és előnyben részesítse a maga kegyeltjeit (avagy hírsorsosait), kik sutyomban szívesen meghízéik 3—4 koronájával drágábban is kilogrammját; továbbá megszűnne az is, hogy protekciós alakok, kik elkéave jönnek a vásárlásra a 2—3 órával előbb érkezettek, a hidegben és esőben várakozókat megelőzik. — Ne a mérsáros válassza ki, hogy kit akar kiszolgálni, hanem sorrendben szolgálja ki az érkezőket. — Kivételt a kirendelt rendőri közeg sem tehet. A vágómarha husa épen úgy megilleti a szegényt, mint a gazdagot, a mérsárosé a haszon a fáradságáért és üzleti rezsijéért. — A szegény pénze olyan, mint a gazdagé! — Ha a szegény előbb jelentkezett vásárlásra, úgy előbb is szolgáltatassék ki.

Megszűnne továbbá az az anomália, hogy egyes helyeken 300—400 ember óra száma tolong és ácsorog és hiába tölti az időt, mert ha a 20—29. csoport lett beengedve a vásárlási helyre, akkor akinek a 125-ös számú blokk jutott, tudja magát tájékoztatni, hogy ő reá, illetőleg az ő csoportjára csak 1—1^{1/2} óra múlva kerül a sor és így nem kell neki hiába ott töltenie az időt, hanem végezheti addig máshol bevásárlásait, vagy más egyéb dolgait.

A mérsáros az elárúsítást, hol nagyobb tömegben jelentkezik a vásárlók, csak a hatósági, — illetőleg a rendőri-közeg megérkezése után kezdheti meg.

A kiadott blokkokat nem az elárúsító, hanem a kirendelt rendőri közeg szedje el. Különböző helyeken különböző színű blokkok legyenek kiosztva. A gyors lebonyolítás céljából, aki blokkot vált, aprópénzzel fizessen, sem vállalás, sem visszaadás ne létezzék. — Mindenki tud magának 10, vagy 20 fillért előre beszerezni.

A kiosztott blokkok, csak a kiosztás napján érvényesek.

A blokkok árából fizetessék az illető blokk elárúsító közeg, fedeztessék a blokk előállítás költsége s a felesleg fordítassék kulturális célokra.

Az így összegyűlt váltópénzt a hatóság hozza ismét forgalomba.

Ez az eljárás nemcsak a hus, hanem a többi élelmiszer elárúsításánál is alkalmaztassék, ahol előreláthatólag ezek beszerzése körül tolongás támad.

A lakáskérdésről

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Felkérem, hogy alábbi soraimnak b. lapjában helyet adni méltóztassék: Az egészségügyi bizottság legutóbbi ülésén, a Salétrom terveinek tárgyalásánál, sok hiba mellett a sötét folyosókat és lépcsőket is megvéleményezte és végül arra az eredményre jutott, hogy legcélszerűbb lenne — ha a várostól távolabb eső helyen is — egy nyaraló-telep felépíttetnék. Az eszme bárhol helyén lett volna, csak épen Debrecenben nem, mert itt a nyaraló-telepek kerete, a várost körül övező szám szerint 14 kertben, már régóta megvan. Nem volna egyéb teendő, mint kiválasztani a legalkalmasabb fekvő kertetek, azokat szabályozni és megjelölni és nyitandó utcáit felöltöztetni, vagyis burkolattal, víz-, csatorna-, légszusz- és villanyvezetékekkel és fűtással ellátni. Ezen létesítmények maguk után vonnák közlekedési eszközeink fejlődését és bővítését — és azok következményeképpen a kertekben az építkezés is megindulna. Tekintettel arra, hogy a mai viszonyok mellett a változó berendezések óriási tökéletességét igényelnek fel, azok keresztülvitelére szerintem addig gondolni sem lehet, míg a város belsőlege burkolva nincsen. Ezen régóta megállapított burkolási program végrehajtása, melyet csak a háboru akasztott meg, amugy is nagy terhet fog a városra róni. Ezeknél fogva azt hiszem, hogy a nyaraló-telepek megvalósítását jobb időkre kell halasztanunk. A Salétrom építkezés terveire az a megjegyzésem, hogy a köz érdekében kívánatos lett volna azokat egy szakbizottság elé utalni. Ilyen bizottság azonban sajnos minálunk nincsen. Az 1918. év elején alakított és elég népes építési bizottságot, építési ügyek elbírálására, — összetételénél fogva alkalmasnak nem tartom, mert egy építészen és egy mérnökön kívül, tagjai nem szakemberek. A jövőre nézve, hogy ilyen anomáliák, mint a Salétrom terveinek bírálatánál megestek, többé elő ne fordulhassanak és hogy a városi tanács és a közönség tiszta képet nyerhessen és hogy a béke megkötése után várható magánépítkezés végre rendszeres bírálat,

irányítás és jó indulatu támogatásban részesíttessék, szükségesnek tartom, Budapest mintájára egy szakbizottság felállítását. Budapestben ez már a múlt század 70-es éveit óta, mint magán építési bizottság működik. Szervezte a főváros szervezeti szabályrendeletében bizonyára feltalálható lesz. A bizottság köre, magas építkezésbe vágó minden ügy és permanens, minden héten legalább egyszer ülésezik, tagjai az építkezést gyakorlatilag üző szakemberek. Ezzel kapcsolatban megemlítem még, hogy az 1919. évben hatályba lépett építési szabályzatok az átrevideálásra már nagyon megérették. Itt az idő, hogy az 1914. évben kiadott fővárosi építési szabályzatnak megfelelően, a helybeli szabályzatunk követelményei is enyhíttessenek; részleges módosítását az új téglaméreték amugy is szükségessé teszik.

A revideálás az új szakbizottság közbejöttével lenne megérendő. Közönségem kifejezése mellett maradtam Szerkesztő Urnak kiváló tisztelője Szilágyi János.

Magánháztartások kártalanítása

Panaszt vettünk az iránt, hogy az oláh katonaság által a magánháztartásokban okozott károk összeírásáról még mindig nem intézkedett hatóságunk. A középületek, nagyobb ipartelepek, valamint a gazdák és kereskedők károsodásának felvétele folyamatban van, jogosult tehát az érdekeltek ama kívánsága, hogy a városi tanács sürgősen rendelje el a magánháztartások kárának összeírását, természetesen a katonai beszámolásból eredőket is. Hisszük, hogy a hatóság, felelősségének tudatában haladéktalanul intézkedni fog e károk felvétele iránt is. — Itt említjük meg, hogy a Miskolc városában okozott károk felvételére kiküldött bizottság már befejezte munkáit. A statisztikai adatokból kiderült, hogy a miskolciakat ért kár egész összege több mint 9 millió koronát tesz ki. Ebből a magánháztartásokra félmillió korona esik.

— Kiszagdák küldöttsége a kormánybiztosnál. A debreceni kiszagdapárt szervezőbizottsága nevében Kertész Imre vezetésével küldöttség kereste föl Szomjas Gusztáv kormánybiztos főispánt. A küldöttség vezetője örömmel üdvözölte a kormánybiztosot és kérte a kiszagdák ügyeinek hathatós támogatását. Szomjas Gusztáv kormánybiztos főispán válaszában kijelentette, hogy mindig a kiszagdákat támogatta eddig is, ezután még fokozottabb mértékben fogja támogatni törekvéseikben, mert mindig gazdának tartja magát. Új állásában is a földmivelés érdekeit kívánja szolgálni. A gazdák kijelentették, hogy minden erejükkel támogatni fogják a kormánybiztosot.

A Horthy-családról

Több mint egy év óta annyiszor kellett szégyenelni magunkat eltévelyedett magyar véreink miatt, hogy mondhatatlanul jól esik végre újból büszkeséget éreznünk derék magyar férfiak nevének hallatára.

Hogy ma a legedesebb csengésű magyar név a Horthy Miklós neve; hogy ő áll minden igaz magyar szívhez legközelebb és reá van irányítva a közérdeklődés minden látcsöve, ez természetes.

Saját személyén kívül családja is az érdeklődés homlokterébe jut. Olvastunk is már erről is egyet-mást. — Igy említés tétetett érdemes atyjáról, hős halált halt Szabolcs öccséről. Kiegészítjük ez adatokat az általunk ösmertekkel.

Horthy Miklós kormányzó felesége az aradmegyei nagybirtokos Purghy családból származik. Néhai Purghy Lajos szépségéről és megnyerő bájos egyéniségéről messze földön híres leánya: Magda. Házasságukból négy gyermek származott, kik közül a bájos fiatal Magdát ifjusága virágában ragadta el tavaly a spanyol járvány. Horthy Miklósné testvérei Purghy László, volt aradi főispán és báró Urbán Péter felesége.

Nélküldöttük eddig Horthy Miklós legidősebb bátyjának a vitéz lovas-generális Horthy Istvánnak megemléstés is, a ki pedig ugyancsak méltó tagja a Horthy nemzetségnek. A nagyközönség mint a háboru előtt 15—20 évvel legkiválóbb, legbravurosabb lovastisztinkre emlékezhetik ő reá, a ki a magyar lovas művészetet bámulatos tökélyre emelte és azon idők lövészényein diadalt diadalra aratott.

Előbb a cs. és kir. 4-ik huszárezredben szolgált, — e sorok írójának itt századparancsnoka volt, — majda háboru előtt a 13. jászkun huszárezred parancsnoka lett, végül pedig (tábornok) dandárparancsnok.

Különösen híres volt humánus gondolkodásáról. Legénységével valóban atyailag bánt. Huszárijai rajongásig szerették, a minek a kiérdemlése már maga is kiváló hadvezéri erény, meg is látszott huszárijai magatartásán, hogy büszkék parancsnokukra.

A kik mint katonák közelebről ösmerehtük tudjuk, hogy ha a technika háborujában az ősi magyar huszárvirtusnak nagyobb szerep jutott volna, Horthy István neve is a legelső között említettnek hős öccsével mellett.

— Adomány a nemzeti hadsereg részére. A magyar nemzeti hadsereg részére dr. Tervey Tamás ügyvéd, városi bizottsági tag 100 K, dr. Kerekes L. és Tóby J. 50—50 Kor-át juttatott kiadónivalunkhoz. Eddig 300 koronát kezel e célra kiadónivalunk.

HIREK

A csudák

esztendeje eljött... A magyar halál-ítélet szövegezése közben bátor védelmezői akadnak a magyar igazságnak, — s a fergektől, rablólól agyonnyomortott országot élni akarásának, önvédelmének hatalmas megnyilvánítása által egyre több elismerést, egyre több becsülést, rokonszenvet szerez magának a külföldön. Eljött a csudák esztendeje valóban. Még Bécs is tarlogatott számunkra valamit. Ahol évszázadok alatt csak arról panaszkodtak, csak arról kiabáltak, hogy a magyar nem szállit eleget abból, amije bőven van, imé — csudák csodája, — most feljajdulnak azért, hogy sokat — szállitunk nekik. Igaz, hogy nem gabonát, zsirt, cukrot, élelmiszert, mert az magunknak sincs, de amink van bőven, abból most is adunk Bécsnek... Tehetünk mi arról, hogy most csak láncoló árdrágító kaftánosunk van bőven, egyebünk semmi? De megnyugtatjuk Riehl osztrák nemzetgyűlési képviselő urat: mi nem küldtük Bécsbe őket, maguk kívánták oda Kohn Béla és Schwarz Józsa biztos védőszárnyai alá. Mi legszívesebben a poklok mélyeseg fenekére küldtük volna a láncolás, árdrágítás, embrenyuzás és vérszopás e kiváló bajnokait, — de hát nálunk ilyen a világgyűrtült zsidóüldözés és fehér terror. Aztán meg nyugodjék meg aggodó képviselő ur: nem mennek azok így sem üres kézzel innen. A ferges, piszkos kaftánokban sok-sok ropogós magyar származású ezresbankó rejtezik, amit Bécsnek visznek s ami legfeljebb magyar kényvel van fűszerezve. S végül ne érezze Ausztriát Riehl képviselő ur se megaláztatva, sem megkároslva, mert mi sem a quótát, sem a paritást nem tartottuk szem előtt ezuttal sem, hiszen tömérdek sok maradt itt ebből a sehol sem kívánatos export-cikkéből, — még Debrecenben is...

— Bőlti istentisztelet. Az ág. hiv. evang. templomban szerdán délután 5 órakor Uray Sándor ref. lelkész végzi az istentiszteletet.

— Horthy kormányzó Debrecenbe jön. A városi tanács kedden délelőtt tartott rendkívüli ülésén a polgármester bejelentette, hogy értesülése szerint Horthy Miklós kormányzó legközelebb meglátogatja a felszabadított Debrecen-t. Ha a látogatás közeli időben lesz, úgy ez alkalommal fogják ünépélyesen felavatni a debreceni háziezrednek a város közönsége által felajánlott ezredzászlót, hogy már a sorozás is e zászló alatt történjék.

— Adományok. A Debreceni Tanítóképző Intézet igazgatóságához a következő újabb adományok érkeztek: Kovács Mihály 100, Egyetértés 150 korona. Az ifjúsági segélyegylet részére: Bakos Tibor 4000, P. Nagy Zoltán 100 korona. Fogadják a nemeslelkű adományozók hálás köszönetünket. Az igazgatóság.

— Zászló a hadseregnek. A debreceni társadalom a városi vadász zászlójának gyönyörű, művészi kivitelű Sztiz Máriás selyem zászlót készített.

— Még Földesen rabolnak az oláhok. A vármegyéhez érkezett jelentés szerint még Földes hajdumegyei községben rabolnak az oláh katonák. A községben 60—80 oláh lovas van, akik közül néhányan a hajdusovátai tanyákra is átlátogatnak éjszaka.

— Március indusának ünneplése. Ennek a nagy napnak olyan szép, annyi érzéssel teljes ünneplését, mint most, még sohasem láttunk. Ha máskor nem is, de ennek a nagy napnak fordulóján mindig hevesebben dobogott a szívünk, máskor is bübskék voltunk arra, hogy magyarnak születünk. Most azonban, — mikor egy hosszú háboru, az utána következett örületes állapotok és az megaláztatás, mely csak nemrég szakadt le rólunk, megtanítottak bennünket arra, hogy szeressük hazánkat, — még fenszesebb érzés fogott el mindnyájunkat a magyar szabadság eme szent ünnepén.

Az idén Debrecen lakossága együtt ünnepelte meg március 15 ikét a nemzeti hadsereg helyben tartózkodó csapataival. Tegnap számunkban már hírt adtunk az Egyetem ifjúsága és a vasi gyalogezred által rendezett ünnepély délelőtt lefolyt részéről. Délután 5 órakor következett az ünnepség második része a vármegyeház megtelt dísztermében. A Hymnusz után Papp Sándor egyetemi hallgató szavalt határozatosan. Utána Csányk Benjámint az egyetemi kör elnöke mondott rövid megnyitó beszédet. Az „Üzenet”, melyet Biró László és a „Megyünk”, melyet Rotter Ferenc vas i gyalogezredbeli alhadnagy szavalt, különösen nagy hatást keltett, dr. Tankó Béla egyetemi tanár mondott ezután ünnepi beszédet a magyar ifjúság jövő feladatáról, kitéjtve azt a nagy feladatot, mely a magyar ifjúságra a jövőben Magyarország felépítésében vár.

Legvégül Morvay hadnagy szavalt el a „Március” c. költeményt nagy hatással. Az összes debreceni középiskolákban is nagyon szép keretekben folytak le az ünnepségek. Kiemeljük a ref. főgimnázium és a katolikus főgimnázium szépen sikerült ünnepélyeit. Bájos és megható volt különösen a Dóczy-intézet 1. a) felső osztályának tegnap délelőtt lefolyt ünnepélye, melyen a drága kis apróságok felnöttekhez illő komolysággal és lelkesedéssel iparkodtak megmutatni, hogy igazi magyar vér pezseg ereikben. Oly kedves, oly szívhez szóló volt minden szavuk, oly mélyen markoltak az idők jelentőségét értentudó hallgatóság lelkébe, hogy nem egy spontán kicsordult könny bizonyította a kedves apróságok igyekezetének teljes sikerét. Bár sohase aludna ki az a tűz egy magyar szívébenem, melyet a hazafiaság gyújtott fel — s melyet a közelmúlt napok oly éltetőn tápláltak benne. A Csokonai színház is ünnepi előadással edözött a nagy nap emlékének.

— Az elásott puskák. A vörösurolom alatt temérdek Manlicher-fegyvert osztottak ki a megbízható elvtársak közt a kommunizált, katonai raktáraktól. Az elvtársak e rengeteg fegyverrel nem a hazát akarják védeni, hanem a polgárságot kifosztani. Mikor a románok kivorolnak, az elvtársak közül sokan elátták a fegyvereket abban a reményben, hogy hátha felvirrad még újra a vörös világ. Az oláhok kutatták a fegyvereket, felhasználták a kutatásra a rendőrséget is, de mikor a rendőreink látták, hogy ezek elviszik a talált fegyvereket, nem buzgólkodtak

többé, de megjegyezték a helyeket. Most, hogy a kivonulás megtörtént, egész csomó elásott fegyvert kerítettek elő a detektívek.

— Rendbehozzák a kaszárnyákat. A városi tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy az összes kaszárnyákat srgósen állítsa helyre és a legrövidebb idő alatt hozassa rendbe. Egyelőre természetesen csak arról lehet szó, hogy valamennyire lakható állapotba helyezték a kaszárnyákat, mert a végleges helyreállítás nagy és költséges munkát igényel, annyi piszkot hagytak maguk után és annyi kárt tettek az oláhok. — A kaszárnyák körüli sürgős munkák végzésével Mérő Béla műszaki segéd tisztet bízták meg, arról szó sem lehet, hogy a kaszárnyákat lakásokká alakítsák át, mert minden meglévő helyiségre szükség van a katonaságnak. Elfogadja már a katonaság a csapatkórházat is, melyet járványkórháznak akartak felhasználni. — Szüksége van a katonaságnak a régi csapatkórházra és a Salvator-lep meglévő barackjaira is, melyeket az oláhok elárvereztek és részben a város vásárolt meg, hogy megmentse. Ezekre az árverésekre még rátérünk.

— Az Arany-Bika szálló az oláh sáskajárás után oly siralmas helyzetbe jutott, hogy a Nemzeti Hadsereg tisztikarának vasárnapi megvédése alkalmával kiadott éntrendre kénytelen volt a következő jellemző mentegőzést rányomatni:

Az Arany-Bika nagyszálló dus felszerelése 3000 terítékes társas étkezés rendezését is könnyű feladattá tette. De a törömekek következtében felszerelésünk oly megdöbbentő mértékben fogytak, hogy jelen 260 terítékes ebédet csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel vagyunk képesek felszolgálni. Egyes hiányosságokért ezért szeretet vendégeink elnézését kéri Kovács és Németh. Jellemző történeti adalék!

— Adófizetés iránti hirdetés. A városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adó tartozásukat a hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetés közlő napjától számított 8 napon belül, vagyis a hó 25-ig a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

— A Városi Képtár (Füvészkert-u. 2.) máttól kezdve minden vasárnap nyitva van délelőtt 9—12 ig. A Képtárban jeles régi olasz, németalföldi, német és francia mesterek művei, valamint a legkiválóbb magyar művészek festményei láthatók. A beépés díjlan, tárgymutató 20 filléért kapható a ruhatárban.

— Adományok. A ref. főgimnázium igazgatója hálaosan közöni a szegény tanulók gyámoltására hozza juttatott következő adományokat: Krausz Mór borkereskedő 1000 K, Berger László 200 K, Berger Gábor 200 kor., Nyáry Béla koszrumegváltásul Tuater A. halála alkalmából 50 K, dr Frick József ugyanez alkalmából 40 K.

— Közművelődési Könyvtár Olvasóterem (Füvészkert utca 2.) nyitva van köznapon délelőtt 10—1 ig, délután 4—7 ig, ünnep és vasárnap d. e. 10—12 ig. Az Olvasóteremben minden 16 éven felüli, mindkét nembeli debreceni lakos díjlanul használhatja a helybeli és fővárosi napilapokat, folyóiratokat s az értékes kézikönyvtárat.

— Debreceni Vadásztársulat tagjai, kik még nem jelentkeztek, saját érdekükben 24 óra alatt jelentkezzenek az egyet pénztárosánál, Király István útleletében gróf Dégenfeld-tér.

— A budapesti keresztény lapok kizárólagos árusítási jogát megszerezte a Hajdúföld kiadóhivatala. Így egy hatalmas láncszemmel is már erősebben bilincseljük magunkhoz Debrecen hazafias közönségének szívét. A megszerzett lapok közt a közönség különböző igényének és politikai felfogásának megfelelő lapokat mind megtalálhatja. Csak egyben nincs köztük különbség, t. i. valamennyi a keresztény és magyar nemzeti szellemet lehelő sorából. Így most már úgy árusítóinknál mint a kiadó hivatalunkban egyaránt kaphatók a következő fővárosi lapok: Uj Nemzedék, Nemzeti Újság, Uj Lap, Képes Krónika, Szózat, Virradat, Budapesti Hirlap, Uj Barázda. Ezekre az újságokra kiadóhivatalunk előfizetéseket is elfogad s az előfizetőknek saját lapkihordóink a postai kézbesítést megelőzve hordják szét. Egyébiránt a többi lapoktól függetlenül szerveztük lapjaink kézbesítését és árusítását, mert úgy tapasztaltuk, hogy ismert oldalról a közösen alkalmazott lapkihordókat lapjaink pontatlan kézbesítésére csábították.

— Lőcsempészés Csehszlovákiába. A tincses atyafiak mindenféle csempészettel foglalkoztak az oláh megszállás alatt. Nemcsak cukrot, lisztet és cipőkenőcsöt, hanem még élő állatokat is csempészték át a Tiszán. Az állami értelem parancsnoksága most felhívta a hatóságokat, hogy a méncsempészetet a legerélyesebben akadályozzák meg. Az élő állatokat, különösen a méneket Csehszlovákiába csempészték át a tincses kupeczek.

— A gyapjúkészletek forgalmának szabályozása. A magyar kormány a gyapjúkészletek forgalmának szabályozása tárgyában 33—1920. M. E. sz. a. kiadott rendelete kiterjed az a) összes nyitott gyapjúkészletekre, tekintet nélkül arra, hogy már lenyirt, vagy csak ezután lenyirandó gyapjúról van szó, b) a timár, dög, bór, szücs és matrac gyapjura, ideértve a gyapjas juh és báránybőrökről, valamint irhokról és szücs bőrhulladékokról nyírással vagy más módon leválasztott gyapjút is. Felhívja a közlelmzési ügyosztály mindazokat, akik a fenti anyagok termelésével, feldolgozásával vagy eladásával foglalkoznak s általában mindazokat, akik ily anyagot birtokukban vagy más részére őrizetben tartanak, hogy jelenlegi készleteiket a készletulajdonos nevének, lakhelyének, a gyapju tárolási helyének és a gyapju nemének pontos megjelölésével a városi tanács közlelmzési ügyosztályánál (Piac-u. 9. l. em.) folyó év március hó 26-ig jelentésk be. Azok, akik vásárlás útján szerzett gyapjút jelentenek be, kötelesek azon árat, melyen az árut beszerették szintén bejelenteni és számszerűleg igazolni. A bejelentett készleteket mindaddig, míg eziránt illetékes intézkedés nem történik, vagy arra külön engedély nem adatik, elszállítani, eladni vagy feldolgozni nem szabad. A bejelentések elmulasztása a rendelet szerint büntetendő. Debrecen, 1920 március hó 19. Közlelmzési ügyosztály.

— Ifj. Schaff János táncintézetében, a Royalban az új táncanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére megkezdődött. Beiratásokat még elfogadok. Külön órák bármely időben. Lakásom Csapó-u. 61. sz.

— Az apologiai kadásai további inté elmaradnak.

— Mennyi lehet a fuva kereskedelmi miniszter a helyreállítás ügyében reiben közli, hogy a fedőanyag kezelésben való előállításá kifüvarozására megadja a felalmazást, egyáltal megállapí hogy a kézi és fogatos munkáitok díja legfeljebb 200 százalékkal lehet magasabb, mint e háborút közvetlenül megelőző időben volt.

— Adományok. A népkönyhájára újabb a következők adakoztak: Bosznay Dezső 1000, N. N. 1000 korona, Jóna István 25 kg. hus és 24 drb. 1 és fél kg os kenyér, Serly Gusztáv 500, özv. Rajczy Vitmosné, dr BrunnLajos, Nyiry Géza, Vértess Testv. cég 100—100, V. Törny: János, Kovács József 50—50 korona. Az adományokat hálás készönettel nyugtázza a népjólé hivatal.

— Jó zenészek bármely hangszeren a vasi gy. ezred zenekarában felvétetnek. Jelentkezni lehet a vasi gy. ezred zenekaránál, Debrecen.

— Pezsgős üveget vesz a Török pezsgőgyár.

Közlelmzési és közlelmzési rendeletek

A városi tanács közlelmzési ügyosztálya közli, hogy a magyar kormány 6378/1919. M. E. sz. rendeletével az olaj és zsiripari termékek, valamint a csontok és csonttermékek forgalmáról, felhasználásáról és legmagasabb árairol szóló rendelkezéseket hatályon kívül helyezte. Az állati és növényi olajok és zsirok, nyers glicerin, dinamit-glicerin, glicerin tartalmu szappan, gyártási hígmaradék, mindennemű olajos magvak, tengeri csira, csontok, csontliszt, csontdara, bőreny, csontenyv, enyvbőr, szappan, mosópor, gyertya, ammóniák szóda, kristálysóda, a belföldön korlátozás nélkül használható fel és hozható forgalomba, azonban a szállítási engedélyekre s az azok után a közlelmzési ügyosztálynál fizetendő díjakra vonatkozó összes eddigi szabályok érvényben maradnak. Az árat tekintetében az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság vonatkozó rendelkezései irányadók.

A magyar kormány 425—1920. M. E. sz. rendelete a népruházati bizottságot megszüntette és a ruházati cikkeket beszerző r. t. felszámolását elrendelte.

A magyar kormány 837—1920. M. E. sz. rendelete szerint az 1920. évben a cukorrépa termelés és az 1920 évi termésű cukorrépa felhasználása nem esik korlátozás alá. Ehhez képest az 1920. évi termésű cukorrépa ára a cukorgyári vállalatok és a cukorrépa termelők közötti szabad megegyezés tárgya.

A cukortermeles, valamint az 1920/1920. termelési időszak alatt belföldön előállítandó cukor forgalombahozatala az 1920. évi szeptember hó 1 től kezdve szintén szabad.

A pénzügyminiszter a közfogyasztás érdekében ellenőrzi, hogy a cukorgyarak az 1920/1921. termelési időszakban a cukorért mekkora árt követelnek s szükség esetén a termelés összes körülmenyeinek figyelembe vételével a cukorért méltányosan követelhető legmagasabb árat megállapíthatja.

Ezen rendelet rendelkezései a folyó 1919—1920 termelési időszak alatti cukortermelet, valamint az említett termelési időszak alatt előállított cukor forgalombahozatalát nem érintik. E tekintetben az 56130/1919 sz. pénzügyminiszteri rendelet az irány-

Színház

(vezető: ZIVUSKA JENŐ dr.)

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Szerdán: 'Érleletszűnet: János vitéz.
Csütörtökön: A) bérlet: János vitéz.
Pénteken: B) bérlet: János vitéz.
Szombaton: C) bérlet: János vitéz.
Vasárnap délután: Faluross a népszínmű.
Vasárnap este: János vitéz.

VIGSZÍNHÁZ:

Szerdán: Betyárkendője, népszínmű.
Csütörtökön: Falur, dráma.
Pénteken: Tolvaj, színmű.
Szombaton: Király házasodik, magyar vigjáték.
Vasárnap délután: Dollárkirálynő, operetta.
Vasárnap este: Király házasodik.

*** Pályázat a városi színházra.**
A városi színházra hirdetett és két ízben is meghosszabbított pályázat lejárt. Mindössze 3 pályázat érkezett. Kardos Géza a Vigszínház tagja, Szabó Pál marosvásárhelyi színigazgató és Irnay Béla a debreceni színház igazgatója, aki a jövő évre, mint álmereti időre kéri a színházat, melyet konzorcialis alapon vezetne. A városi tanács a pályázatokat véleményezésre kiadta a színmű-bizottságnak, mely szerdán délután 4 órakor tart ülést.

*** Jótékonycélu premier.** Mint már írtuk, a Vigszínházban e hó 22-én és 23-án kerül színre dr. Jósza Ödönné „A sors” című 3 felvonásos társadalmi színműve és „Az asszony ingatag” című vigjelenete. A darabokról — előre — nem szólunk semmit. Annyit azonban mégis, hogy nagyon kellemesen fog a közönség meglepődni az eddig ismeretlen iróné készségén. Városunk lárságában közismert iróné első nyilvános bemutatkozója lesz ez a premier, amelyet nemsokára egy másik fog követni a szintársulat előadásában, sőt legújabbán hosszabb, komoly tanulmányok után egy római korbéli történelmi színműn dolgozik. Az Egyetemi Kör, amely a rendezés súlyos munkáját a legkészségest ben végzi, büszke lehet rá, hogy ő ismerteti meg a művészetet megbecsült közönséggel Debrecen új irónójét. A nagy körültekintéssel kiválogatott műkedvelők betanítását a szerző és Bihari Ákos mester nagy ambícióval és tudással végzik. A próbák lelkes hangulattal a Vigszínházban folynak. A szereplőkről még részletesebben írunk.

*** János vitéz** ma bérletiszűnetben kerül színre. A gyönyörű daljáték iránt éllandó az érdeklődés.

*** Király házasodik.** Tóth Kálmánnak régen nem adott híres magyar történelmi vigjátéka elsőrendű szereposztásban szombaton kerül színre a Vigszínházban. A darabot Bihari Ákos rendezzi.

*** Taifun és Tolvaj.** A Vigszínház e heti műsorát két értékes repriz tartja. Csütörtökön a Taifun dráma és pénteken a Tolvaj színmű kerül színre. Mindkét darabban a társulat drámai erősségei vesznek részt.

*** Detektív történet az Apollóban.** A Rotterdam és Amsterdam című négyfelvonásos bűnügyi drámát mutatja be az Apolló. A darab témája izgalmasan érdekes és meglepő fordulatokban gazdag, a főszerepét Viggo Larsen játssza. Előadások 6 és 8 órakor.

Gyorsvonat Budapestre

Budapest, márc. 16. (M. St. I.) Debrecen és Budapest, valami t Budapest és Bécs között rövidesen gyorsvonatjárat indul meg.

Sehuschtar Ferenc, fogászati műterme Vár-utca 11. sz.

SPORT

Birkózás. Főhivom György Mihály, Csukás Sándor, Markovics József, Koos János, Somorjay László, Sebők László, Kállay József, Paulovich Béla pehelysúlyu. Zih Béla, Kiss Jenő, Czabán Nándor, Cseke Károly, Klein Sándor, Offra Bertalan, Czifó Gyula, Bertók István, Kellner Pál, Hadházy Géza könnyűsúlyu. Bihary István, Erdey Gyula, Walkovits István, Klein Ferenc közép A) súlyu. Kovács Zsigmond, Németh Ervin, Higved Imre, Muriny Sándor közép B) súlyu. Kerkes László, Weinreb Dezső, Takács Kálmán nehézsúlyu birkózókat, hogy a budapesti országos versenyre, valamint a kerületi szövetség áprilisi országos meghívási versenyére való tekintettel a DTE tréningjén szerdán 6 órakor okvetlen jelenjenek meg. E napon csakis Magyarország bajnokságában részt vevő birkózók trenirozhatnak. — Paulovich, kerületi előadó.

DKASE birkózó szakosztályának vezetősége felkéri összes birkózóit, hogy a csütörtöki tréningen délután 6 órakor megjelenni sziveskedjenek.

Felhivom a DEAC I. és II. csapatbeli football játékosait, hogy szerdán délután 3 órakor kétkapus tréningben pontosan jelenjenek meg.

NYILTÉR

E rovatban közlötékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Természetes és közismert tény, hogy a pénzintézetek a náluk az u. n. fehérhátú bankjegyek kibocsátása előtt betétképen vagy más uton befolyt kékpénzt nem őrizhették meg pénztárunkban, hanem vagy gyümölcsözőleg kihelyezték, vagy pedig pénzfeltelegetést kamatozás végett budapesti nagyobb intéztekhez utalták át.

A már a prolektárikatúra kikiáltása előtt felszaporodott 200 és 25 koronás bankjegyek tömege pedig pénztárainknál nőitől nőit, különösen azon időtől fogva, mikor az oláhok által imperium alá vett területekről e jegyek kiltáltak és azokkal városunk és környéke elárasztott. — Mig a nagyközönség a kékpénzjegyeket a bankoktól elvonta, másrészt pedig pénzfeltelegetést a pénzintézeteknél elhelyezni vonakodott, addig a pénzintézetek kértyletelnek voltak az általuk kékpénzben kihitelezett kölcsönöknek fehérpénzben való visszafizetését elfogadni ami a pénzintézetek kékpénz-készletének eltűnését, másrészt pedig fehérpénzének felhalmozását eredményezte.

Ehhez hozzájárult az Osztrák Magyar Bank giróforgalmának elmaradása, majd a helybeli bankfiók Bankjegyelátásának megszünte, amely körülmények természetes folyamánya lett, hogy a pénzintézetek a folyton apadó készpénzkészletüket a legjobb igyekezettel sem pótolhatták annál kevésbbé, mert Budapestien levő pénzkészletüknek Debrecenbe való lehozatalára tett minden kísérletük eredménytelen volt. A zavart fetézte és a közönség körében pánikszérű ijedelmet elsősorban is az Osztrák Magyar Bank itteni főnökének az az eljárása idézte elő, amellyel a fehér pénzeknek a bankok girószámlájára való elfogadását megtagadta. Jól ismeretes a hatóságok előtt is, hogy a főnök ur eme intézkedése kényszerítette a pénzintézetet arra, hogy működésüket heteken át szüneteltették.

A bajon segitendő a pénzintézetek elhatározták, hogy a fehérhátú bankjegyeket összegyűjtik és 2 százalékos költségfelszámítás mellett Bécsben kék jegyekre ki-

cserélik. E cserét azonban a román tábornok nem engedte meg a bankoknak, de 4 százalék mellett utóbb még engedélyezte egy konzociumnak, melytől a pénzintézetek távol álltak. Ezen a román tábornok által törvényesített váltási díj mellett voltak kénytelenek a pénzintézetek a mindinkább felszaporodó fehér pénzkészletükből az Osztrák Magyar Bank kékpénzjegyeit beszerezni, hogy megfeleljenek a nagyközönség részéről a kékpénzek folyósítása iránt mindgyakrabban és fokozottabban támasztott igényeknek. Természetes, hogy a saját kiadásai felszámításától nem tekinthettek el.

Azt amit az Osztrák Magyar bankfiók vezetősége érdemeül kiemel, hogy t. i. a bankfiók minden levonás nélkül fogadta el a fehérbankjegyeket, minden pénzintézet mindíg megette. De kérdjük, tudott-e és akart-e gondoskodni a bankfiók arról, hogy a tisztviselők, a rokkantak s. b. a fehérpénzekben folyósított fizetésüket oly bankjegyre cserélhessék, amely pénznemekért egyedül szerezhetők be az életük és egészségük fenntartására szükséges élelmet. Ha pedig a nagyváradi bankfiók példáját nem követhette, akkor legalább ne akarja bírálni a legjobb szándéku pénzintézeteknek a közönség szolgálata iránti igyekezetét. Neki, akinek hivatásából kifolyólag a pénzpiac alakulását és eseményeit alaposan ismerni kell, tudomásának kellene arról lenni, hogy a pénzintézetek által a pénzcseréért felszámított váltási díj a bankok tényleges kiadásának felel meg.

Mindezeket jól tudja a helybeli bankfiók is és épen azért sajnálattal látjuk, hogy elhangzott nyilatkozatával ő is tápot ad a helyzetet nem ismerő közönség pénzintézet-ellenes hangulatának, holott épen tőle várnók, hogy a pénzintézeteket hivatásuk teljesítésében támogassa és amugy is nehéz helyzetüket megkönnyítse. Épen tőle várjuk, hogy erélyes fellépésével igyekezék a fióknak a központtól megfelelő pénzellátást szerezni, ezzel a megszakadt vérkeri ngést a pénzforgalomban helyreállítani és ezzel a pénzintézetekre is kinos helyzetnek véget vetni.

A Debrecenben működő összes pénzintézetek.

Kiadja: **MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.** E számért főszerkesztő felelős.

APOLLO

Szerda Csütörtök

Detektív történet

ROTTERDAM ÉS AMSTERDAM

Bűnügy 4 felvonásban. Főszereplő Viggo Larsen. Előadások 6 és 8 órakor.

Családi ház

Pé er ián 4 szobás lakás nagy udvarral előadó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Szabászati tanfolyamra tanítványok felvételnek.

Jezernicskiné Bogdányi Róza ipari teh. végzett női szabó Miklós-u. 43. Készítik: női ruhákat fehéreműeket, fluruhát

Családi ház
Hatvan-utca előjén 7 szobás utcai 5 szobás udvari lakás istálló, kocsiszin, külön udvarral előadó Dezső László irodája, Maróthy-utca 19.

FOG-HUZÁS
VECSEY ANTAL
VIZSGÁZOTT TECHNIKUS
SZENT ANNA-U. 6.

FOG-TÖMÉS

Magolesay Nagy Mihály
kalaposmester. Péterfia-u. 8. sz.

Elfogad mindennemű férfi és fiu kalapjavításokat. Ugyanott 2 darab üzleti redőny eladó. Saját ház.

Családi ház

Rákóczi-utca 5 szobás lakás melléképületek, nagy udvar, istálló és cseledlakásnak való épülettel májusi átvételre előadó Dezső L. irodája Maróthy-utca 19. szám.

A hajdunánási járásbíróóság mint tkvi hatóságtól.

2527—1919. tk. szám.

Árverési

hirdetmény kivonat.

A Hajduböszörményi részvénytársulati takarékpénztár és csatlakozott társai végrehajtóknak íj. Nagy Miklós és neje Daróczi Katalin hajdunánási lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyben a tkvi hatóság utóajánlaira újabb árverést 11.800 korona tőkekövetelés és jár. erejéig behajtása végett a debreceni törvényszék területén levő Hajdunánás városában fekvő s a hajdunánási 6372. sz. tkvi betétben. — A + 1. sor 3159. hrsz. alatt felvett ingatlanra elrendelte.

Az árverést 1920. évi március hó 26 napján délelőtt 9 órakor a bíróóság mint tkvi hatóság 2. számú hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok kikiáltási ára 33.000 korona és ezen összegnél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított elismervényi a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. 147., 150., 170. §§., 1908: XL. t.-c. 21. §-a.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet senki igérni nem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni. (1908: XL. t.-cz. 25. §.)
Hajdunánás, 1920 január 22.

Szabó Lajos, sk. jbró.

Apró hirdetések

Hétköznapokon tíz szög 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szög 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

Hamisfogakat töröttet is veszik. — József kir. herceg-u. 10.

Ház mestert keresek ingyen lakást és kását és fizetésért. Piac-utca 44. Ügyvédi iroda.

Kerekgyártó-segédeket állandó munkára jó fizetéssel keres Riesz Miklós kocsigyáros, jelenleg még Margit-fürdő telep.

Eladó házhelyek 200—300 négyszögöl területek a Gyermekekmenhely mellett Mester-utca végén Cságekerti-utcára és Balmazújvárosi-utca fronttal. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Eladó Széchenyi-ut (kert) 21 szám alatti ültetés és oltási célra alkalmas különféle gyümölcsfa csemétek.

Kérem azon urat, aki e hó 16-án az ítéletablá 17. számú szobájában a tiszt. j. jelentkezésnél bocskai sapkámot tévedésből elvitte tudassa címét Miklós-utca 28. szám alá Kiss főhadnagyval.

Keresek azonnali belépésre egy vincellert Monostorpályi ut 48. szám.

Eladó egy 4—5 H. P. Benzin Stabil motor és egy 2 és fél H. P. 2 ütemű Benzin Stabil motor, egy jókarban levő motorokékpár. Ugyanott Mindennemű benzin motorok és motoros gazdasági gépek és autók javítását és auto-gummi vulkanizálását vállaljuk. Vértessy Testvérek, Piac-u. 42. sz. Auto-garázs és javítóműhely.

Eladó hálószoba berendezés Piac-utca 42. Hátul az udvarban.

Debreceni iparosok

KOROS SÁNDOR

férfi-szabó üzletében Piac-u. 69. sz. ! saját készítésű elegáns férfi ! öltönyök kaphatók.

Bélyegzőgyár és vesőintézet

Paulo J. Batthyányi-u. 22.

FORGÁCH ISTVÁN
műorás mester
Bádogos-utca 4.

KISS FERENCZ

női szabó Piac-utca 56. szám. Izléses munkát jutányosan készít

BLATTNER JÓZSEF

Csapó-u. 1. Úvegezési és képerkezési vállalata, tükörök és kész ablakok nagy választékban.

Ákác és Tölgyfát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként

Polyánszky Orest

tőzifakereskedő
Miklós-utca végén, Szoboszlói-ut 1 és Piac-utca 58. szám.